

EK.1:
TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
COVID- 19 MEVCUT DURUM ANALİZİ RAPORU

Sorun: Bakanlığınız tarafından pandemi süresince vaka yönetimine yönelik algoritmalar oluşturulmuştur. Ancak, bazı işlemlere yönelik talimatlarda eksiklik olması nedeniyle alanda kargaşa yaşanmaktadır.

Alandan yaşanan sorun

- Covid-19 şüphesi olan hastadan boğaz kültürü alınmasına yönelik alanda karmaşa mevcuttur. 21.06.2017 tarih ve 2017/11 sayılı genelgede yer alan Bulaşıcı Hastalıklar ile Mücadele Rehberi'nde açıkça belirtilmiş olmasına rağmen, hekimlerin bu görevi yerine getirmede isteksiz olması nedeniyle, bazı kurumlarda boğaz kültürünün hemşireler tarafından alınması istenmektedir. İlgili genelge kurumlara sunulduğunda ise meslektaşlarımıza pandemi sürecinde bu genelgenin işler olmadığı bilgisi verilmiştir.

Öneri

- Hastanelerdeki uygulama farklılıklarını en aza indirmek ve alandaki kargaşayı azaltmak için, pandemi sürecinde yaygın olarak kullanılan işlemlere yönelik talimatların oluşturulması ya da pandemi öncesi mevzuatın geçerli olduğuna yönelik açıklama yapılması

Sorun: Meslektaşlarımız sağlıklarını sürdürmede sorun yaşamaktadır. Pek çok kurumda, koruyucu ekipmana ulaşmada engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunların bir kısmı

- Kişisel koruyucu ekipmanların sınırlı sayıda bulunması
- N95 maske kullanımı gerektiren işlemlerin cerrahi maske ile yapılmasının istenmesi
- Bir ya da iki adet cerrahi maskenin nöbet boyu kullanımının zorunlu tutulması
- Covid19 tanılı vakalara bakan hemşirelere tulum verilmemesi ya da bir tulumu mesai boyunca çalışan tüm hemşirelerin dönüşümlü kullanılması

Öneri

- Sağlık çalışanlarının, şüpheli veya tanı konmuş COVID-19 hastalarıyla ilgilenen diğer personelin kendi iş sağlıkları ve güvenlikleri için yeterli miktarda koruyucu ekipman ve dezenfektanların (maske, eldiven, gözlük, önlük, el dezenfektanı, sabun ve su, temizlik malzemeleri) sağlanması
- Hastanelerde mevcut koruyucu ekipman envanteri çıkarılması; mevcut hasta, sağlık çalışanı, COVID-19 şüpheli ve hasta sayısı projeksiyonu yapılarak ekipman teminin yapılması
- Kişisel koruyucu ekipmanların standartlara uygun ve gerçekçi sayıda sunumunun ve doğru kullanımına yönelik düzenlemelerin yapılması
- Sağlık çalışanlarının koruyucu ekipman dahil sağlık hizmetine yönelik yaşadıkları tüm sorunların dile getirilme konusunda yöneticiler tarafından ciddi düzeyde baskı görülmektedir. Sağlık çalışanlarının, kimlikleri ifşa olmayacak şekilde sorunlarını bakanlığımıza iletebilecekleri bir kanal oluşturulması ve alanda yaşanan sorunların bakanlığımız tarafından önemsenmesi ve takip edilmesi

Sorun: Meslektaşlarımız bakım verdikleri bireylerin, sağlık çalışanlarının ve halkın sağlığını korumada engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunların bir kısmı

- Antiseptik solüsyon ve dezenfektanların yeterli düzeyde sunulmaması
- Atık imhasının ya da tekrar kullanımına yönelik işlemlerin bulaşı önleyecek şekilde yapılmaması (covid 19 tanılı hastaların çarşaf vb. üç poşetin içine konulmasına rağmen poşetin üzerine firma ile anlaşmanın bozulabileceği gerekçesi ile covid 19 yazılmasına izin verilmemesi)
- İzolasyon alanlarının oluşturulamamış olması (acilde, polikliniklerde izolasyon koridorları, alanları, geçiş yerleri ayarlanmayan hastanelerin olması)
- Sağlık çalışanlarının olası covid-19 enfeksiyonunda bulaşı yaymayı önlemeye yönelik düzenlemelerin yapılması (sağlık çalışanlarına test yapılmamakta, bazı kurumlarda Covid 19 tanılı hastaya bakan hemşirelerin mesai sonrası konaklayabilecekleri otel/misafirhane/konuk evi vb. yerlerin ayarlanmaması, bazı kurumlarda, **Covid19 hızlı testi pozitif çıkan hemşirelere yönetimin bilgi vermemiş** olması ve bu

meslektaşlarımızın, ileri tetkik sonuçları çıkana kadar çalıştırılma eğiliminde olunması)

- Özel aracı olmayan meslektaşlarımızın, toplu taşımayı kullanmak durumunda kalması

Öneri

- Covid-19 vakalarına yönelik izolasyon önlemlerinin etkin bir şekilde alınması ve denetlenmesi
- Hastanelerde pozitif hasta bakan sağlık çalışanları (tüm ekip) ve evlerine risk taşımak istemeyen kişilerin, istemeleri halinde hastanelere yakın otel/misafirhane/konuk evi vb. konaklama yapılabilecek yerlerde konaklayabilmesi
- Sağlık çalışanlarının kurumlarına ulaşımalarının sağlanabileceği bir düzenleme yapılması

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli ve hasta güvenliğini riske atmayacak şekilde bakım verme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunların bir kısmı

- Esnek saat uygulamasına geçilmesi ile birlikte, meslektaşlarımızın 12 ya da 24 saat kesintisiz çalışacak şekilde düzenlemelerin yapılması
- Uzun mesailerde çalışılmasına (12 veya 24 saat) rağmen yeterli dinlenme zamanının verilmemesi, bazı kurumlarda dinlenme alanlarının yetersiz ya da uygunsuz olması
- Hastanede yemekhane hizmetlerinin sağlıklı beslenmeyi sürdürebilecek yeterlilikte ve nitelikte olmaması
- Şüpheli vakalar konusunda sağlık çalışanlarının yeterli bilgilendirilmemesi nedeniyle, bulaşı önleyecek tedbirlerin almasında aksaklıklar yaşanması

Öneri

- Nitelikli ve güvenli hemşirelik bakımının sunumu için hemşire-hasta oranının ayarlanmasına ve uzun çalışma saatlerine izin verilmemesine yönelik düzenlemelerin yapılması
- Yoğun bakım gibi alanlarda 8 saatten (önerilen 4 saat) fazla çalışmaya müsaade edilmemesi
- Sağlık çalışanlarına belirli aralıklarla tarama yapılması

- Kurum yönetiminin şeffaf bir tutum benimseyerek, sağlık çalışanlarının kendi ve diğer hastaların güvenliğini sağlamada ihtiyaç duyacakları bilgiye ulaşımının sağlanması
- Yemekhane hizmetlerinin yeterli ve dengeli beslenmeyi sürdürecektir nitelikte olması

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verebilecek şekilde psikolojik sağlıklarını sürdürme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunların bir kısmı

- Meslektaşlarımızın kurum yönetimine ulaşmada sorun yaşamaması, sorunlar dile getirildiğinde ise sert yaptırımlarla karşı karşıya kalınması
- Meslektaşlarımızın ekip iş birliğini sürdürmeye gayret etmelerine rağmen, hekimler tarafından şiddete maruz kalması
- Hastalara uygulanan triyaj ve ziyaretçi yasağı nedeniyle hasta yakınları tarafından sözlü ve fiziksel şiddete maruz kalınması
- Meslektaşlarımıza, "...virüsün bulaşmasını/ yayılmasını önlemek için her türlü tedbiri kendiliğimden alacağım..." şeklinde ibare bulunan taahhütnamenin imzalatıldığına tespit edilmesi (Ektedir)
- Bazı özel hastanelerde görev yapan hemşirelerin esnek çalışma saatlerinden dolayı, 450 gün ve üzeri primi olanların sadece 3 gün çalıştırılması, primi olmayan hemşirelerin ise fazladan çalıştırılması
- Özel hastanelerde çalışan hemşirelerin ücretsiz izine ayrılmaları konusunda baskı yapılması

Öneri

- Meslektaşlarımıza imzalatılan taahhütnamelerin ve belgelerin hukuka aykırı olması nedeniyle, bu uygulamaların sonlandırılması, yerel yönetim ve kurum yöneticilerinin bu gibi uygulamaların uygunsuzluğu konusunda uyarılması
- Meslektaşlarımızın isteği dışında ücretsiz izne ayırma gibi hak kayıplarına yol açacak uygulamaların ahlaki ve iyi niyet kuralları ile bağdaşmadığı için sonlandırılması
- Hastane içerisinde hastalık ve salgın nedeniyle oluşabilecek panik vb. durumlara yanıt verecek sistemin oluşturulması
- Tüm sağlık çalışanlarına olabilecek şiddeti önlemeye yönelik yeterli güvenlik önlemlerinin alınması

- Özel hastanelerde çalışan meslektaşlarımızın hak kaybına uğramasını önleyecek düzenlemelerin yapılması
- Özel hastanelerde çalışan meslektaşlarımızın yaşadıkları hak kaybını Bakanlığımıza iletebilecekleri kanalların oluşturulması

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verebilecek şekilde sosyal sağlıklarını sürdürme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunların bir kısmı

- Hem eşi hem de kendi sağlık çalışanı olan meslektaşlarımızın, bu konuda genelge çıkmasına rağmen her iki ebeveynin de kurumları tarafından göreve çağırılması ve bu nedenle çocuk bakımında ciddi sorunların yaşanması
- Eşi, nöbetli (asker, polis) işlerde çalışan meslektaşlarımızın, çocuk bakımında ciddi sorunlar yaşaması

Öneri

- Bakanlığımız ile diğer bakanlıklar arasında bir protokol oluşturularak, eşi sağlık çalışanı olan çalışanların idari izinli olmasına yönelik düzenleme yapılması

HEMŞİRELİK HİZMETLERİNİN NİTELİKLİ OLMASINA YÖNELİK GENEL ÖNERİ

Covid 19 pandemi sürecini, ülke olarak en az zararla atlatmak ve bu kriz durumundan güçlenerek çıkmak için sağlık bakım sistemi ve halk sağlığının korunması ve güçlendirilmesinde hemşirelerin kritik öneminin bakanlığımız tarafından da fark edileceğini umuyoruz. *Bilim kurumlarında hemşirelerin de temsil edilmesinin önemini* bir kez daha hatırlatıyor, tüm kurumlarda nitelikli ve güvenli hemşirelik bakımı verilebilmesi için *“hemşirelik bakım algoritmalarının” hazırlanması için Türk Hemşireler Derneği’nin de içinde olduğu ve hemşire üyelerden oluşan bir komisyonun* oluşturulmasını şiddetle öneriyoruz.